

Basın Açıklaması Srebrenitsa'dan 27 Yıl Sonra Hollanda'dan Özür

Hollanda Savunma Bakanı Kajsja Ollongren, Srebrenica soykırımının yıldönümünde kabine adına Srebrenica katliamı kurbanlarının yakınlarına ve hayatta kalanlara “en derin özürlerini” sundu.

Bakana göre, uluslararası toplum Srebrenica yerleşim bölgesini koruyamadı. Ollongren'e göre, uluslararası toplumun bir parçası olarak Hollanda da “Yaşanan durumdan” kısmen sorumluydu. Böylece bakan, uluslararası toplum ve Hollanda'nın Avrupa'nın ortasında 8.000 Müslümana yapılan soykırımı önleyemediğine dair ülkesinin önceki tutumunu yineledi.

2002'de zamanın başbakanı Kok, Dutchbat'ın Srebrenica'daki rolüyle ilgili NIOD raporuna yanıt olarak, Hollanda'nın kısmen sorumlu olsa da yaşanan dramdan sorumlu olmadığını söylemişti. O zamandan beri, bu “ortak sorumluluğun” yorumu da değişmedi. Yani başarısızlıklarının sorumluluğunu üstlenmeyen, soykırım sırasında yakınlarını kaybeden ailelere tazminat ödemeyen bir sorumluluktur.

Yıllar içinde Hollanda devleti, soykırım konusundaki sorumluluğunu giderek azalttı ve koruması altındaki Müslümanları Sırp milislere teslim eden Hollandalı BM Dutchbat taburuna yönelik tavrında kısmen değişikliğe gitti.

2014 yılında Lahey'deki mahkeme, Hollanda'nın 8000'den fazla Müslüman erkeğin ölümünde hiçbir sorumluluğunun bulunmadığına, sadece 300'den fazla erkeğin sınır dışı edilmesinden kısmen sorumlu olduğuna karar verdi. Yani başka bir deyişle: Dutchbat, sınır dışı edilen ve infaz edilen 7700 Müslüman erkeğin kaderinden sorumlu değildi. 2017'te Lahey'deki Temyiz Mahkemesi, devletin, 300 Müslüman erkeğin ölümünden sorumlu olduğu yönündeki önceki kararı onadı, ancak zararın sadece yüzde 30'nun karşılanacağını vurguladı.

Mahkemeye göre, Hollanda hükümeti, Hollanda yerleşkesi içinde bulunan 300 mağdurun 'sadece' yüzde 30'dan sorumluydu. Ayrıca Hollandalı Dutchbat askerleri sorumluluktan muaf tutuldu. İki yıl sonra Yüksek Mahkeme, devletin yüzde 30, akrabalara tazminat konusunda yüzde 10 sorumlu olduğuna karar verdi.

Böylece Hollanda devletinin sorumluluğunda ve borcunda bir azaltma daha yapılmıştı. 8.000'den fazla erkeğin ölümünden sorumluluğunu 300 erkeğe indirdi ve kurbanların akrabalarına tam tazminat ödemesi gerekirken yüzde 10 tazminat ödemeyi kabul etti. Kim bilir belki gelecekte Hollanda devletinin sorumluluğu daha da azalacaktır.

Başbakan Mark Rutte ayrıca hükümet adına Dutchbat gazilerinden özür diledi. O dönem ki askerlerin gönderilmesinden Hollanda devletinin sorumlu olduğunu, bu yüzden her birine “Tanıma ve takdir eksikliği “ olarak 5000 Avro tazminat ödendiğini açıkladı. Hem de soykırım kurbanları, 27 yıl sonra hiçbir tazminat alamazken. Ailelerinin çoğu şimdi yaşlandı, hatta bazıları öldü bile.

Soykırım kurbanlarının akrabaları 27 yıl sonra Hollanda'dan sadece bir özür aldılar. Bu özür, Hollanda devletinin soykırım konusundaki sorumluluğuna nasıl yaklaştığının göstergesidir. Onun için özür koca bir yalan ve kurban yakınlarının yüzüne atılmış bir tokattan başka bir şey değildir. Bu, Batılı ülkelerin gerçek doğalarını ve sorumluluk almak yerine dökülen kanları küçümsediklerini gösteriyor. Kapitalist devletler için özellikle de Müslümanlar söz konusu olduğunda, insan hayatının hiçbir değeri yoktur.